Lausunto 28.11.2019

Valtionvarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

Asia: HE 29/2019 vp, Asiantuntijalausunto
Karjalan Liitto ry:n lausunto HE 29/2019 vp

Karjalan Liitto on vahva, kehittyvä, lisäarvoa tuottava ja dynaaminen järjestö, jonka toiminnan perusta ovat luovutetussa Karjalassa syntyneet siirtokarjalaiset ja heidän jälkeläisensä sekä tuhannet muut karjalaisuudesta kiinnostuneet. Karjalan Liitolla on ollut keskeinen rooli sotien jälkeisessä jälleenrakentamisessa ja keskusliitto on muodostunut jäsenkunnalleen olennaiseksi aktiivisen toiminnan organisoijaksi. Liiton talous on vakavissa vaikeuksissa valtionapuun mahdollisesti tulevasta suuresta leikkauksesta. Se vaarantaisi keskusliiton ja koko järjestön toiminnan keskeisiä osa-alueita, sillä jo nykyisin keskusliitto toimii hyvin pienen henkilökunnan, kuusi vakituista työntekijää, ja merkittävän vapaaehtoisen talkootyön varassa.

Jäsenistö
Liitto edustaa liki 400 jäsenyhteisöä, jotka toimivat eri puolilla Suomea, ja joissa on aktiivisia toimijoita yli 30 000. Vaikka evakkojen ikärakenteesta johtuva luonnollinen poistuma on Karjalan Liitossa suurta, tulee uusia jäseniä vuosittain jopa yli 2000. Liiton organisaatio jäsenseurojen ja säätiöiden lisäksi muodostuu piiriyhdistyksistä sekä karjalaisten pitäjä- ja sukuseurojen liitoista.

Karjalan Liitto ry:n toiminta vuosina 2020 ja 2021-23
Vuosi 2020 on Karjalan Liiton 80-vuotisjuhlavuosi, jolloin toteutetaan mm. seminaari eduskunnassa ja Karjalaiset kesäjuhlat® Helsingissä. Juhlaan osallistuu myös viime sodat ja evakkovaiheet kokeneita karjalaisia ja muitakin suomalaisia. Haluamme muistuttaa suomalaisia omasta Suomen historian merkittävästä vaiheesta, Karjalan Liiton perustamisen ajasta; evakuoinnit, asutustoiminta, jälleenrakentaminen ja uuden elämän aloittaminen sodan jälkeen. Tämän toteuttamiseksi jäsenkuntamme järjestää tilaisuuksia eri puolilla Suomea sekä toimittaa tietoa ja tarjoaa kokemusasiantuntijoita kouluille ja kirjastoihin. Karjalaisen kulttuurin edistäminen ja vaaliminen on työtämme, joka liittyy ruokaperinteeseen, kädentaitoihin, esittävään taiteeseen, historiaan, sukututkimukseen, karjalan kieleen jne.
Liitto teettää laajan historiatutkimuksen. Historiatutkimusta ohjaa asiantuntijaryhmä, jossa ovat professori Laura Kolbe, professori Tapio Hämynen, professori Karl-Erik Michelsen ja dosentti Kari-Matti Piilahti. Historiatutkijaksi on valittu Katja Tikka. Tutkimuksen pohjalta valmistuu julkaisu vuonna 2023 ja sähköisiä julkaisuja jo sitä ennen Karjalan Liiton ja karjalaisten toiminnan eri vaiheista.

Lopuksi
Karjalan Liiton merkittävä työ kaikilta osin vaarantuu olennaisesti, mikäli harkinnan-varaiseen valtionapuun tulee supistavia muutoksia. Vuonna 2019 yleisavustus on 181 000 euroa. Karjalan Liiton juhlavuoteen ja laajaan historiatutkimukseen viitaten esitämme 50 000 euron korotusta valtion ensi vuoden talousarvioon. Esitämme, että Karjalan Liitolle myönnettävä avustus vuodelle 2020 on suuruudeltaan 231 000 euroa.

Karjalan Liitto ry

Pertti Hakanen
hallituksen puheenjohtaja

Satu Hallenberg
toiminnanjohtaja